

Fordringstypesanering

Forretningsonboarding af kommuner

Service og sundhed

Opdateret: 12.11.2020

INDHOLD

1	INTRODUKTION	3
2	OVERBLIK OVER FORRETNINGSOMRÅDET ”SERVICE OG SUNDHED”	4
3	RESULTATET AF FORDRINGSTYPESANERENGEN	5
4	VÆSENTLIGE BESLUTNINGER OG AFKLARINGER PÅ FORRETNINGSOMRÅDET ”SERVICE OG SUNDHED”	8
4.1	Fordringer omfattet af bortfaldsregler.....	8
4.2	Fastsættelse af stiftelsesdato for tilbagebetalingskrav	9
4.3	Fastsættelse af forfaldsdato ved tilbagebetalingskrav	9
4.4	Fordringstype til tilbagebetalingskrav jf. serviceloven §165	10
4.5	Der oprettes ikke fordringstype til takst efter allerede godkendte tilbud, jf. § 29 stk. 4 i socialtilsynsbekendtgørelsen	11
4.6	Fordringer vedrørende almene ældreboliger.....	11
4.7	Sammenlægning af tilbagebetalingskrav.....	11
4.8	Fordringer efter Servicelovens §§ 83 a, 85, 86 og 97-99 m.v.	12
4.9	”Botilbud efter servicelovens §§ 109 og 110” (KFBOTMO) omfatter ikke betaling for vand.	13
4.10	Personoplysninger og stamdatafeltet ”beskrivelse”	14
4.11	Håndtering af krav, der skyldes sagsbehandlerfejl hos kommunen.....	14

1 Introduktion

Dette dokument indeholder en oversigt over resultatet af fordringstypesaneringen på det kommunale forretningsområde ”**Service og sundhed**”. Formålet er at give et overblik over hvilke fordringstyper, der er oprettet i den nye inddrivelsesløsning (PSRM) til brug for oversendelse af fordringer til inddrivelse hos Gældsstyrelsen, når den enkelte kommune er tilsluttet PSRM.

Dokumentet beskriver desuden sammenhængen mellem de fordringstyper, der anvendes i DMI (DMI-fordringstyper) og de nyoprettede PSRM-fordringstyper samt de væsentligste beslutninger og afklaringer, som fordringstypesaneringen er baseret på.

Forudsætninger for anvendelse af fordringstyper i PSRM

De nye PSRM-fordringstyper kan kun anvendes ved oversendelse af fordringer til PSRM. De kan først anvendes, når den enkelte kommune er blevet teknisk tilsluttet PSRM via eget debtorsystem og det individuelle forretningsområde er teknisk tilsluttet. PSRM-fordringstyperne erstatter DMI-fordringstyperne i takt med, at den enkelte kommune tilsluttes PSRM og trinvist bliver klar til at sende fordringer til inddrivelse i de nye PSRM-fordringstyper.

2 Overblik over forretningsområdet ”Service og sundhed”

Fordringstyper under forretningsområdet ”Service og sundhed”

Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over de fordringstyper, der er blevet anvendt ved oversendelse af fordringer til inddrivelse i DMI, og de fordringstyper, der er blevet oprettet til brug for oversendelse af fordringer til inddrivelse i PSRM.

DMI-Fordringstyper	PSRM-fordringstyper
<ul style="list-style-type: none"> • ”Egenbetaling vedr. kommunal tandpleje” (KFKOMTA) • ”Tilsynsgebyr, Kontrol af bosted” (DFTILSB) • ”Plejehjem” (KFPLEJE) • ”Opholdsbetaling” (DFOPHOL) • ”Opholdsbetaling incl. Renter og/eller gebyr” (DFOPHIR)¹ • ”Hjemmehjælp” (KFHJEHJ) • ”Serviceloven, § 119 og øvrige restancer” (KFSERVL) • ”For meget udbetalt i henhold til serviceloven” (DFFUIHS) 	<ul style="list-style-type: none"> • ”Egenbetaling, kommunal tandpleje” (KFETAND) • ”Betaling for anbringelse af børn og unge” (KFANBBØ) • ”Betaling for ophold på plejehjem” (KFPHJEM) • ”Socialtilsynets driftsorienterede tilsyn med tilbud” (KFTISBO) • ”Socialtilsynet, skærpet tilsyn med tilbud” (KFSKÆTI) • ”Midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107” (KFBOMSE) • ”Længerevarende ophold i botilbud efter servicelovens § 108” (KFBOTLO) • ”Botilbud efter servicelovens §§ 109 og 110” (KFBOTMO) • ”El og varme i længerevarende botilbud” (KFEVLBO) • ”Efterregulering af el og varme, botilbud” (KFREGEV) • ”Ydelser ifm. ophold i botilbud, civile retlige fordringer” (KFYBOCF) • ”Madservice, pleje, hjælp, støtte, aflastning m.v.” (KFMAPHP) • ”Tilbagebetaling efter servicelovens § 165” (KFTILSE) • ”Manglende betaling, aktiverende og forebyggende sigte” (KFTAKFY)

¹Fordringstypen kan ikke længere anvendes ved oversendelse af fordringer til inddrivelse i DMI, da hovedfordringer ikke må indeholde renter og/eller gebyrer ved oversendelsen. Fordringer, der tidligere er blevet oversendt i fordringstypen, vil blive håndteret i forbindelse med oprydning og konvertering af fordringerne i DMI.

Det retlige grundlag for forretningsområdet

Fordringstyperne er omfattet og reguleret af følgende lovgivning

- Lovbekendtgørelse nr. 903 af 26. august 2019, Sundhedsloven (herefter "sundhedsloven").
- Lovbekendtgørelse nr. 1287 af 28. august 2020 om social service (herefter "serviceloven").
- Lovbekendtgørelse nr. 846 af 21. august 2019 om socialtilsyn (herefter "socialtilsynsloven").
- Lovbekendtgørelse nr. 29 af 12. januar 2015 om inddrivelse af gæld til det offentlige (herefter "gældsinddrivelsesloven").
- Bekendtgørelse nr. 188 af 9. marts 2020 om inddrivelse af gæld til det offentlige (herefter "gældsinddrivelsesbekendtgørelsen").
- Lovbekendtgørelse nr. 1238 af 9. november 2015 om forældelse af fordringer (herefter "forældelsesloven").
- Bekendtgørelse nr. 1658 af 22. december 2017 om tandpleje som ændret ved bekendtgørelse nr. 603 af 27. maj 2018 (herefter "bekendtgørelse om tandpleje").
- Bekendtgørelse nr. 535 af 2. maj 2019 om betaling for ophold i anbringelsessteder for børn og unge under 18 år samt for døgnophold og udslusningsophold for unge i alderen 18 til og med 22 år (herefter "bekendtgørelse om betaling for ophold i anbringelsessteder").
- Bekendtgørelse nr. 1324 af 10. december 2014 om plejehjem og beskyttede boliger (herefter "plejehjemsbekendtgørelsen").
- Bekendtgørelse nr. 715 af 19. juni 2013 om lejerettigheder til beboere i visse botilbud efter serviceloven (herefter "lejerettighedsbekendtgørelsen").
- Bekendtgørelse nr. 617 af 3. maj 2020 om socialtilsyn (herefter "socialtilsynsbekendtgørelsen").
- Bekendtgørelse nr. 1335 af 28. november 2017 (herefter "bekendtgørelse om betaling for botilbud").
- Bekendtgørelse nr. 1244 af 13. november 2017 om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens §§ 109 og 110 (herefter "bekendtgørelse om egenbetaling for midlertidigt ophold").
- Bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006 om betaling for botilbud m.v. efter §§ 107 og 108 i lov om social service samt flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108 i lov om social service som ændret ved bekendtgørelse nr. 42 af 17. januar 2007, bekendtgørelse nr. 1379 af 12. december 2008, bekendtgørelse nr. 1065 af 11. november 2009, bekendtgørelse nr. 1334 og bekendtgørelse nr. 1335 af 28. november 2017 (herefter "bekendtgørelse om betaling for botilbud").
- Bekendtgørelse nr. 1576 af 27. december 2014 om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v. efter servicelovens §§ 79, 83 og 84 (herefter "betalingsbekendtgørelsen").
- Bekendtgørelse nr. 330 af 27. marts 2017 om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om social service (herefter "tilbagebetalingsbekendtgørelsen").
- Vejledning nr. 10172 af 15. december 2019 om botilbud m.v. til voksne (herefter "botilbudsvejledningen").
- Af SKAT's juridiske vejledning 2020-2.

3 Resultatet af fordringstypesaneringen

På baggrund af gennemgang af lovgivningen og kommunernes praksis, er der blevet oprettet nye fordringstyper til brug for oversendelse af fordringer til inddrivelse i PSRM. Oprettelsen af PSRM-fordringstyperne er foretaget ud fra behovet for at kunne kontrollere fordringernes retskraft, herunder fastlæggelse af korrekt stamdatapraksis ensartet for hver enkelt fordringstype samt at sikre overholdelse af datakravene i "Guide til ny inddrivelsesløsning (PSRM)".

Sammenhængen mellem DMI-fordringstyperne og de nye PSRM-fordringstyper fremgår nedenfor.

DMI-Fordringstype	Ændring	PSRM-fordringstype(r)
"Egenbetaling vedr. kommunal tandpleje" (KFKOMTA)	Fordringstypen erstattes af 1 ny fordringstype.	"Egenbetaling, kommunal tandpleje" (KFETAND)
"Tilsynsgebyr, Kontrol af bosted" (DFTILSB)	Fordringstypen erstattes af 2 nye fordringstyper.	"Socialtilsynets driftsorienterede tilsyn med tilbud" (KFTISBO) "Socialtilsynet, skærpet tilsyn med tilbud" (KFSKÆTI)
"Plejhjem" (KFPLEJE)	Fordringstypen erstattes af 1 ny fordringstype.	"Betaling for ophold på plejhjem" (KFPHJEM)
"For meget udbetalt i henhold til serviceloven" DFFUIHS)	Fordringstypen udgår og erstattes af 2 nye fordringstyper.	"Tilbagebetaling efter servicelovens § 165" (KFTILSE) "Manglende betaling, aktiverende og forebyggende sigte" (KFTAKFY)
"Opholdsbetaling incl. Renter og/eller gebyr" (DFOPHIR) ¹	Fordringstypen udgår og erstattes <u>ikke</u> af en ny PSRM-fordringstype, da den indeholder renter og/eller gebyrer, hvilket ikke er tilladt. I stedet skal renter og gebyrer oversendes som selvstændige relaterede fordringer relateret til den relevante hovedfordring.	<i>Oprettes ikke i PSRM</i>
"Opholdsbetaling" (DFOPHOL)	Fordringstypen udgår og erstattes af 8 nye fordringstyper. Heraf erstatter de 7 af dem ligeledes KFHJEMJ og KFSERVL.	"Betaling for anbringelse af børn og unge" (KFANBBØ) "Midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107" (KFBOMSE) "Længerevarende ophold i botilbud efter servicelovens § 108" (KFBOTLO) "Botilbud efter servicelovens §§ 109 og 110" (KFBOTMO) "El og varme i længerevarende botilbud" (KFEVLBO) "Efterregulering af el og varme, botilbud" (KFREGEV) "Ydelser ifm. ophold i botilbud, civilretlige fordringer" (KFYBOCF) "Madservice, pleje, hjælp, støtte, aflastning m.v." (KFMAPHP)
"Hjemmehjælp" (KFHJEHJ) "Serviceloven, § 119 og øvrige restancer" (KFSERVL)	Fordringstyperne udgår og erstattes af 7 nye fordringstyper, som ligeledes erstatter DFOPHOL.	"Midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107" (KFBOMSE) "Længerevarende ophold i botilbud efter servicelovens § 108" (KFBOTLO)

DMI-Fordringstype	Ændring	PSRM-fordringstype(r)
		"Botilbud efter servicelovens §§ 109 og 110" (KFBOTMO) "El og varme i længerevarende botilbud" (KFEVLBO) "Efterregulering af el og varme, botilbud" (KFREGEV) "Ydelser ifm. ophold i botilbud, civilretlige fordringer" (KFYBOCF) "Madservice, pleje, hjælp, støtte, aflastning m.v." (KFMAPHP)

Der er oprettet i alt 14 nye fordringstyper på forretningsområdet. En fordringstype er bortsaneret (DFOPHIR), da den indeholder renter og/eller gebyrer. Fire af DMI-fordringstyperne er blevet anvendt af kommunerne til mange forskellige typer krav, og de er blevet erstattet af syv nye fordringstyper, som er mere ydelsesspecifikke og derved væsentligt mere præcise. Ændringerne er illustreret i figuren nedenfor:

DMI-fordringstyper	KFKOMTA	DFTILSB	KFPLEJE	DFOPHOL	KFHJEHJ	KFSERVL	DFFUHS	DFOPHIR
PSRM-fordringstyper	KFETAND	KFTISBO	KFPHJEM	KFANBBØ			KFTILSE	Udgår
		KFSKÆTI			KFBOMSE		KFTAKFY	
					KFBOTMO			
					KFBOTLO			
					KFMAPHP			
					KFYBOCF			
					KFEVLBO			
					KFREGEV			

4 Væsentlige beslutninger og afklaringer på forretningsområdet ”Service og sundhed”

Der er i forbindelse med fordringstypesaneringen blevet foretaget en række afklaringer og truffet beslutninger, som har haft betydning for forretningsområdet, herunder oprettelsen af nye PSRM-fordringstyper samt deres stamdatakrav og filterregler. Disse afklaringer og beslutninger gennemgås nedenfor.

4.1 Fordringer omfattet af bortfaldsregler

En række af fordringstyperne under både forretningsområdet ”Service og sundhed” og andre forretningsområder, herunder ”Daginstitution” og ”Socialret”, er underlagt bestemmelser om fordringernes bortfald (bortfaldsreglerne). Disse er blandt andet fastsat i serviceloven, aktivloven og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav. (”Tilbagebetalingsbekendtgørelserne”). På forretningsområdet ”Service og sundhed” er fordringstypen KFTILSE omfattet af bortfaldsreglerne.

Det er Fordringshavers pligt at sikre, at et krav **ikke** er bortfaldet før det oversendes til inddrivelse.

For de fordringstyper, der er omfattet af bortfaldsregler, gør følgende sig gældende:

- Bortfaldsreglerne finder **ikke** anvendelse, efter at fordringen er modtaget til inddrivelse hos Gældsstyrelsen. Når fordringen er modtaget til inddrivelse, finder forældelsesreglerne i forældelsesloven anvendelse.
- Fordringshaver skal **ikke** angive en forældelsesdato i forbindelse med fordringens oversendelse til inddrivelse hos Gældsstyrelsen.
- **Fordringshaver skal i stedet angive den objektive bortfaldsdato.** Stamdatafeltet ’forældelsesdato’ er blevet tilpasset, og hedder nu ”Forældelses- eller bortfaldsdato”, så det for fordringer omfattet af bortfaldsreglerne kan indeholde bortfaldsdatoen i stedet for en forældelsesdato.
- Filteret er opsat således, at hvis bortfaldsdatoen er overskredet ved modtagelse af fordringen til inddrivelse, vil fordringen blive sendt til manuel godkendelse i høringsportalen, den vil **ikke** blive afvist. Derved sikres det, at de fordringer, der måtte være retskraftige og inddrivelsesparate, selv om bortfaldsfristen er overskredet, ikke afvises. Fx hvis skyldner har misligholdt en betalingsordning trods betalingsevne.
- Da bortfaldsdatoen indsættes i samme felt som normalt anvendes til udfyldelse af forældelsesdatoen, vil fejlmeddelelsen i tilfælde af afvisning eller høring dog fortsat indeholde ordet ”forældelsesdato” og **ikke** ”bortfaldsdato”.
- Tilbagesendes fordringen til kommunen, finder bortfaldsreglerne igen anvendelse.

Fordringstypen KFTILSE vedrører tilbagebetalingskrav efter servicelovens § 165. Af servicelovens § 165, stk. 2, fremgår, at tilbagebetalingskravet bortfalder, når der er gået 5 år efter hjælpens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

Det følger ikke af serviceloven eller de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser m.v., hvad der regnes for tidspunktet for hjælpens ophør.

I den juridiske litteratur og praksis fra Ankestyrelsen må lægges dog til grund, at ”hjælpens ophør” skal forstås som tidspunktet for udbetalingen af den sidste ydelse, se hertil Ankestyrelsens artikel ”Når borgeren skal betale penge tilbage” (Nyt fra Ankestyrelsen 2, 2018), hvoraf fremgår:

"De tre år begynder, når den hjælp, som kravet handler om, stopper. Det gælder både for engangsydelser og løbende ydelser. Ved løbende ydelser begynder tre-årsperioden, når den sidste af de løbende ydelser er udbetalt. Kommunen skal regne med nøjagtige datoer."

Det skal bemærkes, at Ankestyrelsens udtalelser vedrører fordringer omfattet af bortfaldsreglerne i henhold til lov om aktiv socialpolitik (aktivloven). Da lignende bortfaldsregel fremgår af servicelovens § 165, stk. 2, antages det, at Ankestyrelsens tilkendegivelse finder tilsvarende (analog) anvendelse på fordringstypen KFTILSE, der er omfattet af bortfaldsregler på forretningsområdet "Service og sundhed".

"Hjælpens ophør" udgør for enkelt ydelser, tidspunktet for udbetalingen af ydelsen, hvorfra bortfaldsfristen beregnes. For løbende ydelser, der udbetales flere gange over en længere sammenhængende periode, betragtes hjælpen som ophørt ved udbetaling af sidste ydelse i perioden, hvorfra bortfaldsfristen beregnes. Eksempelvis vil bortfaldsfristen for et tilskud (der udbetales bagud hver måned) for perioden januar-juni 2018 beregnes fra den sidste udbetaling i perioden, dvs. sidste dag i juni, da dette tidspunkt betragtes som "hjælpens ophør".

Bortfaldsreglerne er nærmere beskrevet i fordringstypen KFTILSE.

4.2 Fastsættelse af stiftelsesdato for tilbagebetalingskrav

Stamdatafeltet "stiftelsesdato" anvendes til at anføre datoen for stiftelsestidspunktet, der generelt defineres som tidspunktet for den retsstiftende begivenhed, det vil sige det tidspunkt, hvor fordringen opstår. Gomard, Bernhard: Obligationsret del 1, 5. udg., 2016, Jurist-, og Økonomiforbundets Forlag, s. 109, definerer stiftelsestidspunktet således:

"En fordring anses i almindelighed for stiftet, når den eller de retsstiftende kendsgerninger er indtruffet, dvs. når kontrakten er indgået, når skaden er sket eller når berigelsen er indtruffet."

Fastsættelse af stiftelsesdatoen for fordringer vedrørende tilbagebetalingskrav afhænger af, hvorvidt udbetalingen aldrig har været berettiget. Hvis udbetalingen aldrig har været berettiget, er stiftelsestidspunktet datoen for udbetalingen, jf. U.1992.967H, U2008.1635H og U. 2002.1464/2 H.D.

Feltet stiftelsesdato udfyldes i dette tilfælde med udbetalingsdatoen. Udbetalingsdatoen er sammenfaldende med dispositionsdatoen, dvs. datoen hvor pengene er til rådighed for skyldner.

4.3 Fastsættelse af forfaldsdato ved tilbagebetalingskrav

Det følger af servicelovens § 165, stk. 1, at social- og indenrigsministeren i samråd med skatteministeren kan fastsætte regler om kommunens opkrævning af tilbagebetalingsbeløbet.

Denne bemyndigelse er udnyttet ved bekendtgørelse nr. 330 af 27. marts 2017 om kommunalbestyrelsens opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om social service (herefter "tilbagebetalingsbekendtgørelsen"). Af § 9, stk. 1 fremgår:

"Overholder en skyldner trods påkrav fra fordringshaveren ikke en afdragsordning, anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden. Fordringshaveren træffer afgørelse om, at kravet overdrages til restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, med henblik på inddrivelse. Inden overdragelsen skal fordringshaveren skriftligt underrette skyldneren om overdragelsen."

Af bestemmelsen fremgår, at såfremt en skyldner trods påkrav ikke overholder en afdragsordning anses afdragsordningen for bortfaldet og hele gælden for forfalden.

Feltet "forfaldsdato" udfyldes derfor med en dato svarende til dagen efter betalingsfristen i påkravsskrivelsen.

Forfaldsdatoen skal ligge efter stiftelsesdatoen.

Det er de enkelte kommuners ansvar at vurdere, hvorvidt indholdet af deres skrivelser opfylder betingelserne for at være en påkravsskrivelse. En rykkerskrivelse indeholder ikke en varslings om ophævelse af afdragsordningen, men oplyser alene, at betaling af et afdrag ikke er sket rettidigt.

4.4 Fordringstype til tilbagebetalingskrav jf. serviceloven §165

Det er blevet besluttet at oprette én tværgående fordringstype til fordringer vedrørende tilbagebetalingskrav efter servicelovens §165.

Af servicelovens § 165, stk. 1 og 2, fremgår følgende:

"Tilbagebetalingsbeløbet opkræves af kommunen efter regler fastsat af børne- og socialministeren i samråd med skatteministeren. Det kan herunder fastsættes, at en betalingsaftale bortfalder, hvis skyldneren trods påkrav udebliver med ydelser.

Stk. 2. Tilbagebetalingskravet bortfalder, når der er gået 5 år efter hjælpens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet. Overdrages tilbagebetalingskravet til restanceinddrivelsesmyndigheden, finder 1. pkt. ikke anvendelse fra restanceinddrivelsesmyndighedens modtagelse af kravet. Fra modtagelsen finder forældelsesloven anvendelse, idet forældelse dog tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 18 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen, finder 1. pkt. på ny anvendelse."

Servicelovens § 165 omfatter flere typer af fordringer.

Oprindeligt var hensigten at oprette særskilte fordringstyper, som vedrører de specifikke ydelser i medfør af serviceloven, som blev identificeret i forbindelse med gennemførelse af workshopforløbet. Dette vil dog medføre, at kommunerne begrænses i hvilke tilbagebetalingskrav, der kan sendes til inddrivelse i medfør af servicelovens §165. Som følge af at det er vanskeligt at fastsætte omfanget af de ydelser, der kan kræves tilbagebetalt i medfør af servicelovens §165, er der risiko for, at der senere vil opstå et behov for at oprette flere nye fordringstyper.

For at imødegå denne risiko oprettes der én fordringstype for tilbagebetalingskrav efter servicelovens §165. der bl.a. omfatter følgende foreløbige identificerede typer af ydelser (listen er ikke udtømmende):

- Tilbagebetaling af krav, der opstår i henhold til servicelovens §§ 32 og 36 (særlige dag- og klubtilbud til børn med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der som følge heraf, har et særligt behov for støtte og behandling)
- Tilbagebetaling af krav, der opstår i henhold til servicelovens §§ 42, stk. 1-3 og 43 (tabt arbejdsfortjeneste og særlig supplerende ydelse i tilfælde af arbejdsløshed)
- Tilbagebetaling af krav, der opstår i henhold til servicelovens § 41 (nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse)

- Tilbagebetaling af krav, der opstår i henhold til servicelovens § 52, stk. 3, nr. 7, der skal betales efter servicelovens § 159 (betaling for anbringelse og døgnophold)

Da der er tale om en fordringstype, der omfatter flere forskellige ydelser, er det nødvendigt, at fordringshaver i beskrivelsesfeltet angiver entydig identifikation af hvad tilbagebetalingen vedrører, således at skyldner kan identificere kravet.

Fordringshaver i fordringens beskrivelsesfelt altid skal angive en entydig identifikation, eksempelvis ved angivelse af fakturanummer, dokumentnummer, afgørelse eller lignende. I den entydige identifikation har Fordringshaver pligt til at angive specifikke oplysninger om ydelsen, der gør skyldner i stand til at kunne identificere, hvilken ydelse der er tale om. Dette indebærer, at Fordringshaver skal angive, hvilken ydelse der skal tilbagebetales samt den paragraf, som ydelsen er udbetalt efter. Dette skal enten angives direkte i beskrivelsesfeltet eller i det dokument, der henvises til i beskrivelsesfeltet. Beskrivelsesfeltet må ikke indeholde personfølsomme oplysninger.

Indgangsfileret kontrollerer, at beskrivelsesfeltet af udfyldt, så det vil derfor blive suppleret af særlige tiltag i Gældsstyrelsen, eksempelvis i form af stikprøvekontrol eller lignende, hvor det undersøges, at beskrivelsesfeltet er udfyldt med fyldestgørende information.

4.5 Der oprettes ikke fordringstype til takst efter allerede godkendte tilbud, jf. § 29 stk. 4 i socialtilsynsbekendtgørelsen

I henhold til § 30, stk. 4 i bekendtgørelse nr. 1633 af 27. december 2019 om socialtilsyn kan der ske opkrævning af en særlig takst for allerede godkendte tilbud, hvis der skal foretages en delvis ny godkendelse på grund af væsentlige ændringer i godkendelsesgrundlaget.

Fordringstypen oprettes ikke, da det som følge af ordlyden af hovedstadens socialtilsyns takstblad synes at kunne udledes, at der ikke vil opstå fordringer af denne type, der skal sendes til inddrivelse.

Det fremgår af takstblad for Socialtilsyn Hovedstaden:

”Taksten for væsentlig ændring af eksisterende godkendelse skal betales af allerede godkendte tilbud, hvis der skal foretages en delvis ny godkendelse på grund af væsentlige ændringer i det grundlag, tilbuddet allerede er godkendt på. Der opkræves for den takstkategori, tilbuddet vil tilhøre efter ændringen. Opkrævningen sker, når Socialtilsyn Hovedstaden har afgjort, at der er tale om en væsentlige ændring. Efter at taksten er blevet betalt, vil sagsbehandlingen dvs. vurderingen af om ændringen kan godkendes, sættes i gang.”

4.6 Fordringer vedrørende almene ældreboliger

Fordringer vedrørende manglende betaling af leje og efterregulering af forbrug for almene ældreboliger skal oversendes i fordringstyperne DFHUSAL og EFHUSAL fra forretningsområdet ”Lejeret”.

4.7 Sammenlægning af tilbagebetalingskrav

Det har tidligere været drøftet, hvorvidt der kan ske sammenlægning af tilbagebetalingskrav, således at disse kan oversendes til inddrivelse som én samlet fordring.

Det følger af Ankestyrelsens principafgørelse 40-18 vedrørende sygedagpenge, at:

"Forældelse

Der skal ved behandlingen af en sag om genoptagelse tages stilling til, om der er indtrådt forældelse efter reglerne i lov om forældelse af fordringer. Den løbende udbetaling af sygedagpenge forældes efter tre år. Fristen for forældelse regnes successivt (løbende) fra det tidspunkt, hvor hver enkelt ydelse kunne have været krævet betalt, det vil sige fra forfaldstidspunktet."

Da det fremgår af afgørelsen, at fristen for forældelse regnes successivt fra det tidspunkt, hvor den enkelte ydelse kunne have været krævet betalt, har UFST besluttet, at kravene af hensyn til den successive forældelse skal sendes til inddrivelse hos Gældsstyrelsen som særskilte fordringer.

UFST har på baggrund af ovenstående besluttet, at fordringshaver ikke må sammenlægge krav vedr. tilbagebetaling.

Til ovenstående kan bemærkes, at fordringerne desuden vil have forskellige stamdata (stiftelse, forfald og SRB), der i visse tilfælde er nødvendig at oppebære for at kunne foretage diverse inddrivelsesskridt, herunder modregning, konkurs m.v.

4.8 Fordringer efter Servicelovens §§ 83 a, 85, 86 og 97-99 m.v.

KL og fordringshaverne har tidligere givet udtryk for, at fordringshaverne har behov oprettelse af fordringstyper til oversendelse af fordringer efter servicelovens §§ 83 a, 85, 86 og 97-99.

Det følger af servicelovens § 161, stk. 2 og 3, som er bemyndigelsesbestemmelser, at ministeren har hjemmel til gennem en bekendtgørelse at fastsætte regler om betaling for ydelser efter henholdsvis §§ 85 og 97-99 og § 83, 83 a, 84 og 86.

For så vidt angår § 161, stk. 3, er denne bemyndigelse udmøntet i bekendtgørelse nr. 1576 af den 27. december 2014, hvori bekendtgørelsen fastsætter regler for tilbud efter servicelovens §§ 79, 83 og 84. Krav efter servicelovens §§ 83 og 84, skal oversendes i fordringstypen KFMAPHP, der omfatter fordringer vedrørende madservice, pleje, hjælp, støtte, aflastning m.v. Som følge ordlyden i bekendtgørelsen omfatter fordringstypen KFMAPHP hele § 83, uanset det følger af servicelovens § 161, stk. 1, at der kun kan opkræves personaleomkostninger for § 83, stk. 1, nr. 3 (dvs. ikke for krav efter § 83, stk. 1., nr. 1 og nr. 2). For så vidt angår tilbud efter servicelovens §§ 83 a og 86, ses der således på tilsvarende ikke at foreligge en opkrævningsbestemmelse.

For så vidt angår servicelovens § 161, stk. 2, ses denne bemyndigelse ikke at være udnyttet.

Under workshopforløbet blev det drøftet, hvorvidt der skulle oprettes en selvstændig fordringstype til krav efter servicelovens § 158, idet det af servicelovens § 158, stk. 1 fremgår:

"Den, der modtager hjælp efter denne lov eller lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet til sig selv, sin ægtefælle eller sine børn, skal, medmindre andet er bestemt i denne lov eller lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, betale for den hjælp, der modtages."

Ordlyden af bestemmelse antyder, at den som modtager hjælp efter serviceloven skal betale for hjælpen.

Imidlertid fremgår det af vejledning nr. 9347 af 28. marts 2018 om servicelovens formål og generelle bestemmelser i loven (vejledning nr. 1 til serviceloven), pkt. 239 fremgår:

"Ifølge servicelovens § 158 skal den, der modtager hjælp efter loven til sig selv, sin

ægtefælle eller sine børn, betale for den hjælp, der modtages. Det er kommunen, der træffer afgørelse om borgerens egenbetaling og opkræver betalingen fra borgeren.

Hvis det ikke er kommunen selv, der leverer ydelsen til borgeren, kan kommunen dog efter aftale overlade det til leverandøren, f.eks. et kommunalt, regionalt eller privat botilbud, at opkræve betalingen på kommunens vegne. Selv om kommunen på denne måde overlader opkrævningen til f.eks. et botilbud, skal kommunen stadig betale den fulde takst for ydelsen til leverandøren.

Da § 158 har en almen formulering, forudsættes der i praksis et yderligere retsgrundlag, hvis der skal kunne ske opkrævning af betaling. De konkrete betalingsregler skal derfor fremgå af lov eller bekendtgørelse. Der findes en række bemyndigelsesbestemmelser i serviceloven, der giver ministeren adgang til at fastsætte betalingsregler. Der er også en række steder i serviceloven, hvor det specifikt er angivet, at ydelsen er gratis, og at der derfor ikke kan opkræves betaling.”

Det synes således at kunne udledes af vejledningen, at servicelovens § 158 ikke kan ”stå alene”, hvilket medfører, at der ikke kan opkræves betaling for alle ydelser efter serviceloven.

Med afsæt i ovenstående ses der ikke at være hjemmel til opkrævning af betaling for ydelser med afsæt i §§ 83 a, 85, 86 og 97-99. Der oprettes derfor ikke fordringstyper til oversendelse af denne type fordringer i PSRM. Da det ikke kan udelukkes, at der i nogle tilfælde kan opkræves betaling af ydelser efter serviceloven, påhviler det fordringshaver at vurdere, hvorvidt betaling kan ske i det konkrete tilfælde. Såfremt fordringshaver vurderer, at der er hjemmel til at opkræve betaling, kan fordringerne oversendes i fordringstypen KOCIVIL som civile retlige krav.

4.9 ”Botilbud efter servicelovens §§ 109 og 110” (KFBOTMO) omfatter ikke betaling for vand.

Fordringstypen ”Botilbud efter servicelovens §§ 109 og 110” (KFBOTMO) omfatter ikke betaling for vand.

UFST har rettet henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet for at få svar på spørgsmålet om, hvorvidt egenbetalingen for midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens §§ 109 og 110 omfatter betaling for vand. Social- og Indenrigsministeriet har sendt følgende svar

”Det fremgår af servicelovens § 173, at kommunen endeligt afholder udgifterne efter serviceloven. Af servicelovens § 174, stk. 1, fremgår det, at den kommunale, regionale eller private leverandør af ydelser og tilbud efter serviceloven fastsætter vejledende takster for ydelser og tilbud efter serviceloven. Med hjemmel i § 176, stk. 3, er det fastsat i § 1 i bekendtgørelse nr. 1017 af 19. august 2019 om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (finansieringsbekendtgørelsen), at boformer efter servicelovens § 109 (kvindekrisecentre) og § 110 (forsorgshjem) er finansieret ved en beregnet takst, som, jf. bekendtgørelsens 12, stk. 2, ikke er vejledende. Af lovens § 174, stk. 1, og finansieringsbekendtgørelsens § 2, stk. 2, fremgår det, at samtlige budgetterede direkte og indirekte driftsomkostninger indgår i grundlaget for beregning af tilbuddets takster.

Beboerne på boformer efter servicelovens §§ 109 og 110 betaler for opholdet, jf. servicelovens § 163, stk. 2. Med hjemmel i lovens § 163, stk. 3, er det fastsat i § 2, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1244 af 13. november 2017 om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens §§ 109 og 110, at satsen for egenbetaling omfatter betaling for

el og varme samt betaling for eventuelt medfølgende børn. Boformen kan, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3, derudover fastsætte betaling for kost og vask. Betalingen fastsættes under hensyn til de ydelser, der modtages, bl.a. sådan at det er muligt at fravælge et eller flere måltider eller vask. Borgeren betaler særskilt for disse ydelser direkte til boformen.

Boformens omkostninger til betaling for vand er således indeholdt i den takst, som boformen beregner efter reglerne i servicelovens § 174 og finansieringsbekendtgørelsen og opkræver hos kommunen. Betaling for vand er derimod ikke indeholdt i satsen for borgerens egenbetaling for opholdet, ligesom der ikke hjemmel til, at boformen særskilt kan opkræve betaling for vand hos borgeren."

Det følger af Social- og Indenrigsministeriets svar, at betaling for vand ikke er indeholdt i satsen for borgerens egenbetaling for opholdet, og at der ikke er hjemmel til, at boformen særskilt kan opkræve betaling for vand hos borgeren.

4.10 Personoplysninger og stamdatafeltet "beskrivelse"

Af Guide til ny inddrivelsesløsning 7. september 2020 fremgår bl.a. følgende vedrørende feltet beskrivelse:

"Hvis beskrivelsesfeltet er udfyldt, vil teksten blive medtaget i Gældsstyrelsens breve til skyldner og må derfor ikke indeholde personfølsomme oplysninger. Feltet kan indeholde maks. 100 karakterer."

I fordringstyperne "Betaling for anbringelse af børn og unge" (KFANBBØ), "Botilbud efter servicelovens §§ 109 og 110" (KFBOTMO) og "Tilbagebetaling efter servicelovens § 165" (KFTILSE) er dette særskilt præciseret.

4.11 Håndtering af krav, der skyldes sagsbehandlerfejl hos kommunen

Det beror på en konkret vurdering, hvorvidt en fordringshaver vil kunne kræve, at en borger betaler et fejludbetalt beløb tilbage. I vurderingen indgår flere faktorer, herunder bl.a. størrelsen af beløbet, hvorvidt borgeren vidste, at beløbet var modtaget ved en fejl samt om borgeren har mulighed for at tilbagebetale beløbet. Ligeledes skal der lægges vægt på karakteren af fejlen fra fordringshavers side, herunder om fordringshaver har forholdt sig passiv i forbindelse med den fejlagtige udbetaling. I den konkrete vurdering tages hensyn til den borger, der har modtaget fejludbetalingen, herunder om modtageren af udbetalingen var i god tro og har indrettet sig efter udbetalingen.

Hvis kommunen ved en fejl har udbetalt en ydelse, skal kommunen herefter vurdere, om ydelsen kan kræves tilbagebetalt. Hvis der ikke foreligger en tilbagebetalingsbestemmelse, skal det vurderes, om ydelsen kan kræves tilbagebetalt i medfør af obligationsretlige principper om tilbagesøgning (condictio indebiti). Sådanne fordringer skal oversendes i KOCIVIL.

